

**“Zorakı cinayətlərin qurbanlarına vurulmuş ziyanın ödənilməsi haqqında”
Avropa Konvensiyasına qoşulmaq barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

1. Azərbaycan Respublikası “Zorakı cinayətlərin qurbanlarına vurulmuş ziyanın ödənilməsi haqqında” 1983-cü il noyabrın 24-də Strasburq şəhərində imzalanmış Avropa Konvensiyasına **qoşulsun**.

2. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Heydər Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 17 mart 2000-ci il
№ 836-IQ

Qeyri-rəsmi tərcümə

**Zorakı cinayətlərin qurbanlarına vurulmuş ziyanın ödənilməsi haqqında
AVROPA KONVENSIYASI¹**

Strasburq, 24 noyabr 1983-cü il

Avropa Şurasının bu Konvensiyanı imzalamış Üzv Dövlətləri,
Avropa Şurasının məqsədinin öz Üzvləri arasında daha möhkəm birliyə nail olmaqdan
ibarət olduğunu hesab edərək,

ədələtlilik və ictimai həmrəylik anlayışlarından çıxış edərək,

qəsdən törədilmiş zorakı cinayətlərin fiziki vəziyyəti və sağlamlığına qəsd edilmiş
qurbanlarının və ya cinayət nəticəsində həlak olanların himayəsində olmuş şəxslərin
vəziyyətinə baxılmasının zəruri olduğunu hesab edərək,

dövlət tərəfindən bu cinayətlərin törədildiyi ərazidə, xüsusilə də, cinayətkarın məlum
olmadığı və ya vəsaitə malik olmadığı hallarda zərərçəkmişlərə dəymiş zərərin dövlət
tərəfindən ödənilməsi sisteminin işlənilib hazırlanması və tətbiqinin zəruri olduğunu hesab
edərək,

nəzərdən keçirilən sahədə elementar müddəaların işlənilib hazırlanmasının zəruri
olduğunu hesab edərək,

Avropa Şurası Nazirlər komitəsinin cinayət qurbanlarına zərərin ödənilməsinə dair (77)
27 nömrəli Qətnaməsini tədqiq edərək,

aşağıdakı qərarı qəbul etdilər:

---

¹ 1988-ci il fevralın 1-də qüvvəyə minmişdir, 10 ölkə iştirak edir

I AKT ƏSAS PRİNSİPLƏR

Maddə 1

Tərəflər bu Konvensiyanın I aktında əks olunan prinsipləri həyata keçirmək üçün zəruri müddəalar qəbul etməyi öz öhdələrinə götürürlər.

Maddə 2

1. Zərərlərin ödənilməsinin digər mənbələrdən təmin edilə bilmədiyi halda, dövlət aşağıdakı kateqoriyalarla münasibətdə bunu öz öhdəsinə götürməlidir:

a) qəsdən törədilmiş zorakı cinayətlər nəticəsində fiziki vəziyyəti və ya sağlamlığına ciddi zərər dəymiş şəxslər;

b) bu cür cinayətlər nəticəsində həlak olanların öhdəsində olmuş şəxslər.

2. Əvvəlki abzasda nəzərdə tutulmuş zərərin ödənilməsi cinayətkarın məhkəmə təqibinə məruz qala və ya cəzalandırıla bilmədiyi halda həyata keçirilir.

Maddə 3

Ərazisində cinayət törədilmiş dövlət tərəfindən zərərin kompensasiyası:

a) bu Konvensiyanın iştirakçı-dövlətlərinin vətəndaşlarına;

b) Avropa Şurasının bütün Üzv Dövlətlərinin cinayətin törədildiyi dövlətin ərazisində daimi yaşayan vətəndaşlarına ödənilir.

Maddə 4

Kompensasiya vəziyyətdən asılı olaraq, zərərin minimum aşağıdakı hissələrini ödəməlidir: qazancın itirilməsi, dərman və hospitalizasiya xərcləri, dəfn xərcləri və öhdədə olan şəxslərə aid hallarda - onların saxlanması xərcləri.

Maddə 5

Zəruri olduğu halda, zərərin ödənilməsi rejimi bütün zərər və ya onun bir hissəsi üçün yuxarı və aşağı hədləri müəyyən edə bilər və bu zaman yuxarı həddən yuxarı və aşağı həddən aşağı olan zərər ödənilməyəcək.

Maddə 6

Zərərin ödənilməsi rejimi xahişlərin qəbul edilməsi müddətini müəyyən edə bilər.

Maddə 7

Zərərin ödənilməsi sorğu verənin maliyyə vəziyyəti nəzərə alınmaqla azaldıla və ya ləğv edilə bilər.

Maddə 8

1. Zərərin ödənilməsi qurban və ya sorğu edənin cinayətdən öncə, cinayət zamanı və ya ondan sonrakı davranışı ilə əlaqədar və ya vurulmuş zərərlə əlaqədar olaraq azaldıla və ya ləğv edilə bilər.

2. Zərərin ödənilməsi zərərçəkmiş və ya sorğu verənin mütəşəkkil cinayətdə iştirak etdiyi və ya cinayətkar fəaliyyətlə məşğul olan təşkilata daxil olduğu halda azaldıla və ya ləğv edilə bilər.

3. Zərərin ödənilməsi həmçinin tam və ya qismən kompensasiyanın ədalətlik və ya ictimai nizam-intizamın mənasına zidd olduğu hallarda da azaldıla və ya ləğv edilə bilər.

Maddə 9

İkiqat kompensasiyanın aradan qaldırılması üçün dövlət və ya səlahiyyətli orqan zərərçəkmiş tərəfindən baş vermiş cinayətdən dəymiş zərər və ya ölüm nəticəsində sosial sığorta qaydasında və ya istənilən digər mənbədən alınmış istənilən pul məbləğini ödənilən kompensasiyadan tuta və ya kompensasiya artıq ödənilibsə, həmin məbləğin geri qaytarılmasını tələb edə bilər.

Maddə 10

Dövlət və ya səlahiyyətli hakimiyyət orqanları zərərin ödənilməsini zərərçəkmişin əvəzinə, lakin ödənilmiş məbləğdən çox olmamaq şərti ilə ala bilərlər.

Maddə 11

Tərəflər zərərin ödənilməsi qaydasına dair informasiyanın potensial xahiş edənlərə təqdim edilməməsi üçün lazımi tədbirlər görməyi öz öhdələrinə götürürlər.

II AKT

BEYNƏLXALQ ƏMƏKDAŞLIQ

Maddə 12

Dövlətlər arasında qarşılıqlı yardım haqqında ikitərəfli və ya çoxtərəfli razılaşmaların tətbiq edilməsi şərti ilə Tərəflərin səlahiyyətli orqanları bu Konvensiya ilə əhatə olunan sahədə mümkün olan ən tam əməkdaşlıq haqqında sorğuya dair qarşılıqlı razılaşmaya gəlməlidirlər. Bu məqsədlə Konvensiyaya daxil olan hər bir dövlət yardıma dair sorğuların qəbul edilməsinin, onları həyata keçirilməsinin və ratifikasiya, qəbul, təsdiq və ya qoşulma haqqında aktın saxlanca verilməsi haqqında qərarın qəbul edildiyi halda, Avropa Şurasının Baş katibinə bu barədə məlumatın verilməsinin həvalə edildiyi mərkəzi orqanı təyin edir.

Maddə 13

1. Avropa Şurasının cinayətkarlıq problemləri üzrə Avropa komitəsi bu Konvensiyanın tətbiq edilməsi haqqında məlumatlandırılır.

2. Bu məqsədlə Tərəflərdən hər biri Avropa Şurasının Baş katibinə Konvensiya ilə əhatə olunan məsələlərə aidiyyəti olan qanunvericilik və ya tənzimləyici müddəalara dair bütün faydalı informasiyanı təqdim edir.

III AKT

YEKUN MÜDDƏALAR

Maddə 14

Konvensiyaya Avropa Şurasının Üzv Dövlətləri qoşula bilər. O ratifikasiya, qəbul və ya təsdiq edilməlidir. Ratifikasiya, qəbul və ya təsdiq haqqında aktlar Avropa Şurasının Baş katibi tərəfindən saxlanca qəbul edilir.

Maddə 15

1. Bu Konvensiya Avropa Şurasının üç Üzv Dövlətinin 14-cü maddənin müddəalarına müvafiq olaraq Konvensiyaya daxil olmaq razılığını bildirdiyi tarixdən üç aylıq müddətin bitməsindən sonra növbəti ayın birinci günü qüvvəyə minir.

2. Sonradan Konvensiyaya daxil olmaq qərarını elan etmiş istənilən Üzv Dövlət üçün Konvensiya ratifikasiya, qəbul və ya təsdiq haqqında aktın saxlanca verilməsi tarixindən üç aylıq müddətin bitməsindən sonra növbəti ayın birinci günü qüvvəyə minir.

Maddə 16

1. Bu Konvensiya qüvvəyə mindikdən sonra Avropa Şurasının Nazirlər komitəsi Avropa Şurasının üzvü olmayan istənilən dövlətə Avropa Şurasının Nizamnaməsinin 20(e) maddəsi ilə nəzərdə tutulduğu kimi səs çoxluğu ilə qəbul edilmiş qərarla və ya Konvensiyanı imzalamış və Komitənin iclasında iştirak etmək hüququna malik dövlətlərin nümayəndələrinin yekdil qərarı ilə Konvensiyaya daxil olmağı təklif edə bilər.

2. Konvensiyaya daxil olan istənilən dövlət üçün Konvensiya qoşulma haqqında aktın Avropa Şurasının Baş katibinin saxlanca verilməsi tarixindən üç aylıq müddətin bitməsindən sonra növbəti ayın birinci günü qüvvəyə minir.

Maddə 17

1. İstənilən dövlət ratifikasiya, qəbul, təsdiq və ya qoşulma haqqında aktın imzalanması və ya saxlanca verilməsi anında bu Konvensiyanın tətbiq ediləcəyi ərazi və ya əraziləri müəyyən edə bilər.

2. İstənilən dövlət sonradan Avropa Şurasının Baş katibinə ünvanlanmış bəyanat vasitəsilə bu Konvensiyanın qüvvəsini bəyanatda göstərilən istənilən digər əraziyə şamil edə bilər. Konvensiya bu ərazi ilə münasibətdə bəyanatın Baş katib tərəfindən alınması tarixindən üç aylıq müddətin bitməsindən sonra növbəti ayın birinci günü qüvvəyə minir.

3. Əvvəlki iki bəndə əsasən təqdim edilmiş istənilən bəyanat Baş katibə ünvanlanmış bildiriş vasitəsilə həmin bəyanatda göstərilmiş istənilən ərazi ilə münasibətdə geri götürülə bilər. Geri götürülmə bildirişin Baş katib tərəfindən alınması tarixindən altı aylıq müddətin bitməsindən sonra növbəti ayın birinci günü qüvvəyə minir.

Maddə 18

1. İstənilən dövlət ratifikasiya, qəbul, təsdiq və ya qoşulma haqqında aktın imzalanması və ya saxlanca verilməsi anında bir və ya bir neçə qeyd-şərti tətbiq etmək hüququnu özündə saxlaya bilər.

2. Əvvəlki bənd əsasında qeyd-şərti əsaslandırılan istənilən dövlət onu Avropa Şurasının Baş katibinə ünvanlanmış bildiriş vasitəsilə tam və ya qismən geri götürə bilər. Geri götürülmə bildirişin Baş direktor tərəfindən alındığı tarixdən qüvvəyə minir.

3. Bu Konvensiyanın müddəası üzrə qeyd-şərt bəyan etmiş Tərəf digər Tərəfin bu müddəanı tətbiq etməsinə ümid edə bilməz, lakin qismən və ya şərtləşdirilmiş qeyd-şərt zamanı bu müddəanın özü tərəfindən qəbul edilmiş həddə tətbiqinə arxayın ola bilər.

Maddə 19

1. İstənilən Tərəf bu Konvensiyanı istənilən an Avropa Şurasının Baş katibinə ünvanlanmış bildiriş vasitəsilə denonsasiya edə bilər.

2. Denonsasiya Baş katib tərəfindən bildirişin alınması tarixindən altı aylıq müddətin bitməsindən sonra növbəti ayın birinci günü qüvvəyə minir.

Maddə 20

Avropa Şurasının Baş katibi Şuranın Üzv Dövlətlərini və bu Konvensiyaya daxil olan istənilən dövləti aşağıdakılar haqqında xəbərdar edir:

- a) istənilən imzalanma;
- b) ratifikasiya, qəbul, təsdiq və ya qoşulma haqqında aktın saxlanca verilməsi;
- c) 15, 16 və 17-ci maddələrə müvafiq olaraq bu Konvensiyanın qüvvəyə minmə tarixi;
- d) bu Konvensiyaya aidiyyəti olan istənilən digər akt, bildiriş və ya məlumat.

Bunun təsdiqi olaraq aşağıda imza edənlər öz hökumətlərinin icazəsi ilə bu sazişi imzaladılar.

1983-cü il noyabrın 24-də Strasburqda hər iki mətni eyni qüvvəyə malik olmaqla, ingilis və fransız dillərində Avropa Şurasının arxivində saxlanılacaq bir nüsxədə imzalanmışdır. Avropa Şurasının Baş katibi təsdiq olunmuş surətləri Avropa Şurasının bütün Üzv Dövlətlərinə və bu Konvensiyaya daxil olan istənilən dövlətə göndərir.